

Leuke waarnemingen 2014

BJ = Judith Bouma
BMR = Rosita Bink Moenen
GK = Kees Goudsmit
KP = Pim Kuijken
MF = Frank van der Meer
NJ = Joop van de Nieuwegiessen
PT = Theo Peeters
SJ = Jan Smit
SE = Erik van der Spek
SS = Stijn Schreven
WA = Albert de Wilde

Chrysididae

Chrysis analis [KP]
Op 17 juli een exemplaar op het
spoorwegemplacement te Simpelveld. (Ac. 196-315).
Chrysis leptomandibularis [SJ]
Een erg vroeg exemplaar, op 20 maart een vrouwtje
in een tuin in Oosterbeek (Ac. 185,7-443,6), zonnend
op het blad van een struik.
Hedychridium roseum [KP]
Op 12 juni twee exemplaren op de Hoge Fronten in
Maastricht (Ac. 175-318).

Bethylidae

Goniozus claripennis [SE]
Twee vrouwtjes op Texel, in de Slufter, Zanddijk
(Ac. 117.2-572.4), gevangen met een malaiseval,
tussen 1 en 28 juli. Nieuw voor Wadden.
Determinatie Jeroen de Rond.

Dryinidae

Anteon exiguum [SE]
Zes mannetjes op Texel, in de Slufter, Zanddijk Ac.
117.2-572.4), gevangen met een malaiseval tussen 23
juni en 14 juli. Nieuw voor duinen. Determinatie
Jeroen de Rond.

Mutillidae

Mutilla europaea [BJ]
Na waarnemingen in 2010 en 2013 in het
Fochteloërveen, een vrouw op 7 juli (Ac. 222,67-
557,69), en een man op 18 augustus (Ac. 222,01-
557,10). (zie ook HymenoVaria nr. 9, blz. 68)

Sapygidae

Sapygina decemguttata [SS]
Op 9 juni een vrouwtje op een schermbloem langs
de oude spoorlijn in Groesbeek (Ac. 194-421). Op 4
juli tenminste vier exemplaren rond nesten van
Heriades truncorum in het bijenhotel van NIOO-
KNAW, Wageningen (Ac. 174-444).

Vespididae

Allodynerus delphinalis [SJ]
Op 8 juni een vrouwtje in de Millingerwaard (Ac.
196-431).

Crabronidae

Cerceris quinquefasciata [GK]
Op 3 juli een exemplaar op Plantage Willem 3 bij
Elst (Utrecht) (Ac. 163-443) op *Chamerion
angustifolium*.
Gorytes fallax [GK]
Een exemplaar op 26 juni in de Everdinger Waarden
(Ac. 140-142).
Gorytes quinquecinctus [GK]
Op 23 juli een in de Lunenburgerwaard bij Wijk
bij Duurstede (Ac. 153-442).
Mischophus spurius [GK]
Een exemplaar op 7 juni in de Planken Wambuis,
Otterloo (Ac. 182-449).
Oxybelus quattuordecimnotatus [GK]
Een vrouwtje op 9 augustus in het Verdrongen Land
Van Saeftinghe tijdens een diptera excursie.
Pemphredon montana [MF]
Op 26 augustus een vrouwtje op een dode boom aan
een bosrand ten zuiden van Bakkeveen (Fr.) in het
gebied Duurswouderheide (212.5 – 563.7). Volgens
de wespen- en mierenatlas (Peeters et al. 2004) waren
er tot dan toe twee vondsten, maar het was een
nieuwkomer dus het zou me niets verbazen als er
intussen al (veel) meer gemeld zijn.

Apidae

Andrena labialis [GK]
Op 23 mei ving ik een mannetje op *Rhamnus frangula*
in heischraal grasland op Vliegbasis Soesterberg (Ac.
146-459) Ik ken de soort in deze contreien alleen van
de uiterwaarden.

Figuur 1. Mannetje van *Andrena trimmerana* (*spinigera*).
Foto Albert de Wilde.

Andrena trimmerana (*spinigera*) [WA]

Op 12 maart een mannetje bij fort Rammekens op een dijkje (Ac. 34,4-386,3). Zie ook Nederlandse Faunistische Mededelingen 42: 75-79.

Anthophora retusa [SS]

Met John Bouwmans op 18 april op excursie in Kwintelooyen: twee man en drie vrouw bij de kolonie op de steile helling (Ac. 165-444) en drie mannetjes op verschillende plaatsen rond hondsdrif en langs de bosrand aan de oostkant van het gebied (Ac. 166-445).

Bombus cryptarum [GK]

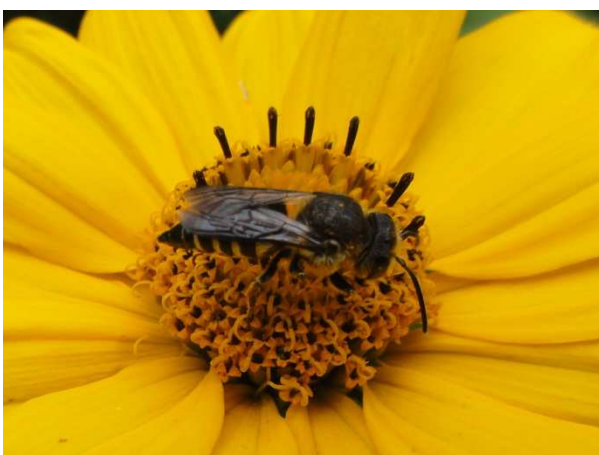
Deze soort in vijf verschillende uurhokken aangetroffen. Bij Soestduinen (Ac. 150-462) Bij Maarn (Ac. 151-452) Bij Zeist (Ac. 148-456) en (Ac. 145-453) bij Soesterberg (Ac. 145-461).

Bombus rupestris [SJ]

Een vrouwtje op 30 april in de Gendtsche Polder (Ac. 195-431).

Coelioxys aurolimbata [BMR]

In de tuin in Bennekom (Ac. 175,2-445) een vrouwtje op 11 oktober.

Figuur 2. Vrouwtje van *Coelioxys aurolimbata*. Foto Rosita Bink-Moenen.

Coelioxys conoidea [KP]

In de Amsterdamse Waterleiding Duinen bij de ingang van de Zilk (Ac. 96-479) een vrouwtje op 5 augustus.

Heriades truncorum [KP]

In de Amsterdamse Waterleiding Duinen (Ac. 99-486) op 10 juli een vrouwtje. Uit het westen van het land zijn erg weinig waarnemingen van deze soort.

Hoplitis adunca [GK]

Op 22 juni een vrouwtje op Vliegbasis Soesterberg. (Ac. 146-460) Dit jaar stond er een record hoeveelheid *Echium vulgare* door allerlei grondwerkzaamheden en asfaltverwijdering.

Hyaleus pectoralis [SJ]

Op 21 juni, tijdens de 1000-soortendag van EIS, een mannetje op reuzenberenklauw in het Lauwersmeergebied, Ballastplaat (Ac. 209-601).

Lasioglossum fratellum [GK]

Op 21 juni een vrouwtje op de Stompert bij Soesterberg (Ac. 148-460).

Lasioglossum intermedium [GK]

Een vrouwtje op 24 juni in de tuin in Zeist (Ac. 143-454). Minder dan twee kilometer verwijderd van de Uithof in Utrecht waar de soort decennia terug is vastgesteld. Vloog in mijn tuin op *Sisymbrium officinale* en *Geum urbanum*.

Lasioglossum laticeps [GK]

Een man en een vrouw op respectievelijk 20 juli en 14 juli in de tuin in Zeist (Ac. 143-454). Deze soort vang ik maar weinig in de provincie Utrecht en ik vermeld ze ook omdat er zelden *Lasioglossums* bij de leuke waarnemingen staan.

Lasioglossum rufitarse [NJ], [GK]

In Hijken, het Reeveland (Ac. 230.0-544.6) op 23 augustus een mannetje op *Crepis capillaris* (klein Streepzaad) en op 30 juli en 23 augustus een vrouwtje op *Hypochaeris radicata* (gewoon biggekruis). Op 4 mei een vrouwtje op een oude vuilstort bij Soesterberg (Ac. 149-460). Op 22 mei een vrouwtje op Vliegbasis Soesterberg (Ac. 147-459).

Lasioglossum xanthopus [GK]

Een vrouw op 21 mei in de Lunenburgerwaard bij Wijk bij Duurstede (Ac. 154-443).

Megachile lapponica [GK]

Een vrouw op 3 juli, samen met een man *Coelioxys inermis* op dezelfde *Chamerion angustifolium*-plant gevangen op Plantage Willem 3 bij Elst (Utrecht) (Ac. 163-443).

Osmia bicolor [SE]

Op 30 april een mannetje in het Gulpdal bij Slenaken (Ac. 188.2- 309.5).

Stelis breviscula [KP]

In het Langeveld bij Noordwijkerhout (Ac. 93-478) een mannetje op 6 juni. Deze soort wordt in het westen van het land haast nooit gevangen.

Sphecodes scabricollis [GK]

Op 9 augustus een mannetje in het Verdrongen Land Van Saeftinghe.

Stelis ornatula [KP]

Een vrouwtje in de Amsterdamse Waterleiding Duinen langs het N.O. kanaal (Ac. 99-486) op 6 juni.

Langs dit kanaal zit een populatie van de waarschijnlijke gastheer *Hoplitis claviventris*.
Xylocopa violacea [PT]

Op siererwt op 27 juli, FLORA een volkstuin in in Tilburg. Ook daar aangetroffen in een bamboestengel in een bijenhotel.
Op Waarne ming.nl staan nog 11 locaties waar deze soort gezien is (Fig. 4), hiervan zijn er 5 met een foto en gevalideerd.

Figuur 4. Overige waarnemingen van *Xylocopa violacea* in Nederland in 2014 van Waarneming.nl.
Kaartje: Waarneming.nl.

Literatuur

- Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber, A.J. van Loon, A.A. Mabelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit, H.H.W. Velthuis, 2004. De wespen en mieren van Nederland. Nederlandse Fauna 6. - Naturalis, KNNV en EIS-Nederland, 507 p.
- Smit, J. & A. de Wilde, 2014. Nieuwe vondsten van de doornkaakzandbij *Andrena trimmerana* in Nederland (Hymenoptera: Apoidea: Andrenidae). - Nederlandse Faunistische Mededelingen 42: 75-79.

Figuur 3. Vrouwte van *Xylocopa violacea* op siererwt.
Foto Theo Peeters.